

Hautaan siunaaminen

Hautaan siunaamisen toimittaa pappi kirkossa, siunauskappelissa, sairaalan kappelissa, haudalla tai vainajan kotona, sen mukaan kuin omaiset sopivat siitä papin kanssa (KJ 2:22).

Jos hautaan siunaaminen tapahtuu kirkossa tai kappelissa, toimituksen ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Papin tulee keskustella vainajan omaisten kanssa ennen hautaan siunaamista. Hänen tulee mahdollisuuksien mukaan osallistua myös muistotilaisuuteen, jos omaiset sitä toivovat.

Kuolleena syntynyttä lasta sekä poissa olevaa vainajaa siunattaessa käytetään tätä kaavaa soveltaen.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne. Musiikista vastaa kanttori, jonka kanssa tulee keskustella asiasta.

Jos kukat lasketaan kirkossa, se voidaan tehdä ennen virttä (kohta 1) tai siunauksen (kohta 13) jälkeen. Jos kukat lasketaan siunauksen alussa, sen edellä voi olla virsi tai muuta musiikkia.

Kun vainajaa viedään saatoissa hautaan, saattojoukon edellä voidaan kantaa kulkueristiä. Kulkueessa voidaan laulaa virttä.

Hautaustavoissa noudatetaan paikallista käytäntöä.

I Johdanto

---

1. Virsi

Virren edellä voi olla alkusoitto tai muuta sopivaa musiikkia.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.

S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Jos johdantosanoja seuraa yhteinen rippi, niiden tulee johdattaa synnintunnustukseen.

P Kristillinen seurakunta. Olemme saattamassa NN:ää haudan lepoon. Ylösnousemuksen toivo luo valoaan tähän hetkeen. Pyhässä kasteessa hänet on liitetty Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen. Kristuksen voittoon turvaten jätämme hänet Jumalan käsiin. Me

luotamme Jumalan sanan lupaukseen: »Kristus on kuollut puolestamme, jotta saisimme elää yhdessä hänen kanssaan» (1. Tess. 5:10).

TAI

- P** Hyvät omaiset ja ystävät. Sydämemme täyttää suru ja kaipaus NN:n poismenon vuoksi. Jätämme hänet Jumalan käsiin. Me turvaudumme Kristukseen, kuoleman voittajaan, joka sanoo: »Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.» (Ilm. 1:18.)

TAI

- P** Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet saattamaan NN:ää haudan lepoon. Teemme sen Jumalan kasvojen edessä ja hänen lupauksiinsa luottaen. Kuulemme Jumalan sanaa elämän katoavaisuudesta, kristityn toivosta ja iankaikkisesta elämästä.

Pyytäkäämme, että saisimme tässä hetkessä lohdutusta Kristuksen rististä ja ylösnousemuksesta ja että iankaikkisen elämän toivo valaisisi meitä tämän murheen keskellä. Kristukseen turvaten jätämme hänet Jumalan käsiin [ja tunnustamme syntimme näin sanoen].

TAI

Yhteiseen rippiin johdatettaessa.

- P** Rakkaat omaiset, sukulaiset ja ystävät. Sydämemme täyttää suru ja kaipaus NN:n poismenon vuoksi. Jätämme hänet Jumalan käsiin. Tunneimme katumusta ja ahdistusta sen takia, että emme ole osanneet elää oikein. Moni asia olisi tullut tehdä toisin kuin olemme tehneet. Käykäämme nyt armollisen Jumalan kasvojen eteen ja tunnustakaamme syntimme ja laiminlyöntimme.

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Tunnustamme edessäsi, pyhä Jumala,
että olemme tehneet syntiä
ajatuksin ja sanoin,
teoin ja laiminlyönnein.
Muista meitä laupeudessasi
ja anna meille Jeesuksen Kristuksen tähden anteeksi,
mitä olemme rikkoneet.

TAI

Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni,
tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.

Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Minä odotan sinua, Herra,
odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.

Synninpäästö

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

P Kaikkivaltias Jumala antakoon meille syntimme anteeksi
ja johtakoon meidät ikuiseen elämään.

S Amen.

5. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin voidaan liittää Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, anna hänelle iankaikkinen lepo,
ikuinen valo häntä valaiskoon.

TAI

Minä tiedän, että lunastajani elää.

Job 19:25

TAI

Minä odotan sinua, Herra,
ja panen toivoni sinun sanaasi.

Ps. 130:5

Psalmi

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.

Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.

Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.

Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,

en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Herra, anna minun muistaa,
että elämäni päättyy,
että päivilleni on pantu määrä.
Opeta minua ymmärtämään,
kuinka katoavainen minä olen!
Vain kourallisen päiviä sinä annoit minulle,
elämäni on sinun silmissäsi kuin ohikiitävä hetki.
Vain tuulenhenkäys ovat ihmiset, kaikki tyynni.
Herra, onko minulla vielä toivoa?
Kaikki on sinun varassasi.
Kuule rukoukseni, Herra,
ota vastaan avunhuutoni.
Älä ole kuuro minun itkulleni!

Ps. 39:5–6, 8, 13

TAI

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaen sinua, Jumala.
Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.
Milloin saan tulla temppeliin,
astua Jumalan kasvojen eteen?
Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?
Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–3, 6

TAI

Herra, sinä olet meidän turvamme
polvesta polveen.
Jo ennen kuin vuoret syntyivät,
ennen kuin maa ja maanpiiri saivat alkunsa, sinä olit.
Jumala, ajasta aikaan sinä olet.

Sinä annat ihmisten tulla maaksi jälleen ja sanot:

»Palatkaa tomuun, Aadamin lapset.»

Tuhat vuotta on sinulle kuin yksi päivä,
kuin eilinen päivä, mailleen mennyt,
kuin öinen vartiohetki.

Me katoamme kuin uni aamun tullen,
kuin ruoho, joka hetken kukoistaa,
joka vielä aamulla viheriöi
mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois.

Opeta meille, miten lyhyt on aikamme,
että saisimme viisaan sydämen.

Ps. 90:1–6, 12

TAI

Herra sanoo: »Minä pelastan hänet,
koska hän turvaa minuun.

Hän tunnustaa minun nimeäni, siksi suojelen häntä.
Kun hän huutaa minua, minä vastaan.

Minä olen hänen tukenaan ahdingossa,
pelastan hänet ja nostan taas kunniaan.

Minä annan hänelle kyllästi elinpäiviä,
hän saa nähdä, että minä autan häntä.»

Ps. 91:14–16

TAI

Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.

Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.

Anteeksiantava ja laupias on Herra.

Hän on kärsivällinen ja hänen armonsa on suuri.

Sillä niin kuin taivas on korkea maan yllä,
niin on Herran armo suuri niille,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.

Niin kaukana kuin itä on lännestä,
niin kauas hän siirtää meidän syntimme.

Niin kuin isä armahtaa lapsiaan,
niin armahtaa Herra niitä,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.

Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:

kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.

Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.

Ps. 103:1–2, 8, 11–13, 15–17

TAI

Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.

Herra, kuule minun ääneni,

tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.

Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,

Herra, kuka silloin kestää?

Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,

että me eläisimme sinun pelossasi.

Minä odotan sinua, Herra,

odotan sinua koko sielustani

ja panen toivoni sinun sanaasi.

Israel, pane toivosi Herraan!

Hänen armonsä on runsas,

hän voi sinut lunastaa.

Ps. 130:1–5, 7

TAI

Herra, sinä olet minut tutkinut,

sinä tunnet minut.

Missä olenkin, minne menenkin, sen sinä tiedät,

jo kaukaa sinä näet aikeeni.

Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut,

perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.

Sinä olet luonut minut sisintäni myöten,

äitini kohdussa olet minut punonut.

Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä.

Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.

Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,

muotoni kuin syvällä maan alla,

mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.

Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,

sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.

Ennen kuin olin elänyt päiväkkään,

olivat kaikki päiväni jo luodut.

Kuinka ylivertaisia ovatkaan sinun suunnitelmasi, Jumala,

kuinka valtava onkaan niiden määrä!

Jos yritän niitä laskea,

niitä on enemmän kuin on hiekanjyviä.

Minä lopetan, mutta tiedän: sinä olet kanssani.

Ps. 139:1–3, 13–18

[Pieni kunnia]

Kunnia Isälle ja Pojalle

ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,

iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Rukous

Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä.
Sinä olet Poikasi kärsimisellä
ja hänen riemullisella ylösnousemisellaan
avannut meille tien ikuiseen elämään.
Auta meitä kaikesta sydämestämme turvautumaan Kristukseen.
Me ylistämme sinua nyt ja kerran luonasi kirkkaudessa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee ikuisesti.
2. Jumala, Isämme.
Rohkaise meitä suremaan,
kun on aika surra ja itkeä.
Varjele, ettemme murheessamme
ajattelisi vain kuoleman pimeyttä
vaan muistaisimme ikuisen elämän toivoa.
Opetä meitä turvautumaan Poikaasi Jeesukseen Kristukseen,
joka on voittanut kuoleman vallan.
Lohduta meitä
ja auta meitä kohtaamaan huomispäivä
luottavaisesti ja turvallisesti mielin.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.
3. Kristus, Vapahtajamme.
Sinä tunnet ahdistuksemme,
kun kuolema tulee meitä lähelle.
Sinä tiedät, miten vaikeaa on luopua ihmisestä,
joka on ollut läheinen ja rakas.
Sinä rakastit meitä loppuun asti
ja kohtasit kuoleman kauhut.
Me uskomme NN:n sinun huomaasi.
Anna lohdutus suruumme.
Kuule meitä, sinä ylösnoussut Herramme.
4. Armon ja laupeuden Jumala.
Anna tästä elämästä lähteneelle veljellemme/sisarellemme NN:lle ikuinen lepo.
Valaise kirkkaudellasi hänen viimeinen matkansa
ja suo meidän viettää tänään hänen muistoaan tulevan elämän toivossa.
Sinun pyhät enkelisi kantakoot hänet autuaitten joukkoon.

Saakoon hän rauhan luonasi paratiisissa.
Anna Poikasi kärsimysten ja esirukousten olla hänen turvanaan.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, rakkaan Poikasi tähden.

S Aamen.

II Sana

---

7. Raamatunluku ja puhe

VAIHTOEHTO A

Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Room. 8:18–21

Minä päättelen, etteivät nykyisen ajan kärsimykset ole mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestyvä ja tuleva osaksemme. Koko luomakunta odottaa hartaasti Jumalan lasten ilmestymistä. Kaiken luodun on täytynyt taipua katoavaisuuden alaisuuteen, ei omasta tahdostaan, vaan hänen, joka sen on alistanut. Luomakunnalla on kuitenkin toivo, että myös se pääsee kerran pois katoavaisuuden orjuudesta, Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen.

Room. 8:24–27

Meidät on pelastettu, se on varma toivomme. Mutta toivo, jonka jo näkee täyttyneen, ei enää ole toivo. Kukapa toivoo sellaista, minkä jo näkee! Jos taas toivomme jotakin mitä emme näe, me myös odotamme sitä kärsivällisesti.

Myös Henki auttaa meitä, jotka olemme heikkoja. Emmehän tiedä, miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein. Henki itse kuitenkin puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin. Ja hän, joka tutkii sydämet, tietää mitä Henki tarkoittaa, sillä Henki puhuu Jumalan tahdon mukaisesti pyhien puolesta.

Room. 8:31–35, 37–39

Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan? Kun hän ei säästänyt omaa Poikaansa vaan antoi hänet kuolemaan kaikkien meidän puolestamme, kuinka hän ei lahjoittaisi Poikansa mukana meille kaikkea muutakin? Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala – mutta hän julistaa vanhurskaaksi! Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus – mutta hän on kuollut meidän tähtemme, ja enemmänkin: hänet on herätetty kuolleista, hän istuu Jumalan oikealla puolella ja rukoilee meidän puolestamme! Mikä voi

erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Tuska tai ahdistus, vaino tai nälkä, alastomuus, vaara tai miekka?

Mutta kaikissa näissä ahdingoissa meille antaa riemuvoiton hän, joka on meitä rakastanut. Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

1. Kor. 15:53–57

Tämän katoavan on pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen. Mutta kun katoava pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen kuolemattomuuteen, silloin toteutuu kirjoitusten sana:

– Kuolema on nielty ja voitto saatu.

Missä on voittoni, kuolema?

Missä on pistimesi, kuolema?

Kuoleman pistin on synti, ja synnin voimana on laki. Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!

2. Kor. 5:1–5

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskäteen työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkeisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

1. Tess. 4:13–18

Tahdomme teidän olevan selvillä siitä, mitä tapahtuu kuoleman uneen nukkuville, jotta ette surisi niin kuin nuo toiset, joilla ei ole toivoa. Jos kerran Jeesus on kuollut ja noussut kuolleista, niin kuin me uskomme, silloin Jumala myös on Jeesuksen tullessa tuova poisnukkuneet elämään yhdessä hänen kanssaan. Ilmoitamme teille, mitä Herra on sanonut: Me elossa olevat, jotka saamme jäädä tänne siihen asti kun Herra tulee, emme ehdi poisnukkuneiden edelle. Itse Herra laskeutuu taivaasta ylienkelin käskyhuudon kuuluessa ja Jumalan pasuunan kaikuessa, ja ensin nousevat ylös ne, jotka ovat kuolleet Kristukseen uskovina. Meidät, jotka olemme vielä elossa ja täällä jäljellä, temmataan sitten yhdessä heidän kanssaan pilvissä yläilmoihin Herraa vastaan. Näin saamme olla aina Herran kanssa. Rohkaiskaa siis toisianne näillä sanoilla.

1. Piet. 1:3–7

Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä! Suuressa laupeudessaan hän on synnyttänyt meidät uuteen elämään ja antanut meille elävän toivon herättämällä Jeesuksen Kristuksen kuolleista. Häneltä me saamme perinnön, joka ei

turmellu, ei tahraannu eikä kuihdu. Se on varattuna teille taivaissa, ja voimallaan Jumala varjelee teidät uskossa, niin että te saavutate pelastuksen, joka on valmiina saatettavaksi ilmi lopunaikana.

Siksi te riemuitsette, vaikka nyt jouduttekin jonkin aikaa kärsimään monenlaisissa koettelemuksissa. Kultakin koetellaan tuleessa, ja onhan teidän uskonne paljon arvokkaampaa kuin katoava kulta. Koettelemuksissa teidän uskonne todetaan aidoksi, ja siitä koituu Jeesuksen Kristuksen ilmestyessä ylistystä, kirkkautta ja kunniaa.

Ilm. 7:9–10, 13–17

Tämän jälkeen näin suuren kansanjoukon, niin suuren, ettei kukaan kyennyt sitä laskemaan. Siinä oli ihmisiä kaikista maista, kaikista kansoista ja heimoista, ja he puhuivat kaikkia kieliä. He seisoivat valtaistuimen ja Karitsan edessä yllään valkeat vaatteet ja kädessään palmunoksa ja huusivat kovalla äänellä:

– Pelastuksen tuo meidän Jumalamme,
hän, joka istuu valtaistuimella,
hän ja Karitsa!

Yksi vanhimmista kysyi minulta: »Keitä nämä valkeavaatteiset ovat? Mistä he ovat tulleet?» Minä vastasin: »Herra, sinä sen tiedät.» Hän sanoi minulle:

– Nämä ovat päässeet suuresta ahdingosta.
He ovat pesseet vaatteensa
ja valkaisseet ne Karitsan veressä.
Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä
ja palvelevat häntä hänen pyhäkössään
päivin ja öin,
ja hän, joka istuu valtaistuimella,
on levittänyt telttansa heidän ylleen.
Nälkä ei heitä enää vaivaa, ei jano,
enää ei heitä polta aurinko
eikä paahtava helle.
Karitsa, joka on valtaistuimen edessä,
kaitsee heitä
ja vie heidät elämän veden lähteille,
ja Jumala pyyhkii heidän silmistään
kaikki kyyneleet.

Luuk. 1:78–79

Näin meidän Jumalamme hyvydessään armahtaa meitä:
Korkeudesta saapuu luoksemme aamun koitto.
Se loistaa pimeydessä ja kuoleman varjossa eläville,
se ohjaa jalkamme rauhan tielle.

Luuk. 2:29–31

– Herra, nyt sinä annat palvelijasi rauhassa lähteä,

niin kuin olet luvannut.
Minun silmäni ovat nähneet sinun pelastuksesi,
jonka olet kaikille kansoille valmistanut.

Joh. 5:24–29

Jeesus sanoo:

»Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään. Totisesti, totisesti: tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne, jotka sen kuulevat, saavat elää, sillä Isä, elämän lähde, on tehnyt myös Pojasta elämän lähteen. Isä on myös antanut hänelle tuomiovallan, koska hän on Ihmisen Poika. Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. He nousevat haudoistaan – hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, paha tehneet tuomion ylösnousemukseen.»

Joh. 6:37–40

Jeesus sanoo:

»Kaikki ne, jotka Isä minulle antaa, tulevat minun luokseni, ja sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois. Enhän minä ole tullut taivaasta tekemään oman tahtoni mukaan, vaan täyttämään lähettäjäni tahdon. Ja lähettäjäni tahto on, etten minä anna yhdenkään niistä, jotka hän on uskonut haltuuni, joutua hukkaan, vaan viimeisenä päivänä herätän heidät kaikki. Minun Isäni tahtoo, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on ikuinen elämä. Viimeisenä päivänä minä herätän hänet.»

Joh. 11:21–26

Martta sanoi Jeesukselle: »Herra, jos olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut. Mutta nytkin tiedän, että Jumala antaa sinulle kaiken mitä häneltä pyydät.» Jeesus sanoi: »Veljesi nousee kuolleista.» Martta vastasi: »Tiedän kyllä, että hän nousee viimeisenä päivänä, ylösnousemuksessa.» Jeesus sanoi: »Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.»

Joh. 14:1–6

Jeesus sanoo:

»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

Tuomas sanoi hänelle: »Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?» Jeesus vastasi: »Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.»

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomattessaan Jeesus narkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Puheessa voi käsitellä seuraavia aiheita:

- surun kohtaaminen
- vainajan elämänvaiheet
- elämän katoavaisuus
- valmistautuminen kuolemaan
- kristityn toivo
- ylösnousemus ja ikuinen elämä
- kasteen muistaminen
- Kristus, kuoleman voittaja.

Hyvät omaiset. Teitä on kohdannut suru, kun olette menettäneet läheisen ihmisen. Olemme nyt kokoontuneet saattamaan hänet hautaan. Ajattelemme häntä ja hänen elämäänsä. Muistamme kaikkea sitä hyvää ja turvallista, mitä hänessä ja hänen kauttaan olemme saaneet. Kiitollisuus ja kunnioitus täyttää meidän sydämemme.

Olemme Jumalan kasvojen edessä. Hän puhuu meille sanassaan. Me lähestymme häntä rukouksin. Suljemme pois lähteneen ja teidät, surevat omaiset, hänen huomaansa. Rukoilemme Jumalalta apua surun tielle ja turvaudumme ylösnouseeseen Jeesukseen Kristukseen, joka on voittanut kuoleman.

Kuolema kuuluu ihmisen osaan. Uuden elämän syntyminen ja kuolema kulkevat rinnakkain tässä maailmassa. Koko luomakunta on katoavainen. Jokaisen meistä on kerran lähdettävä täältä. Kuolema on lopullinen ja tuntematon, ja siksi tunnemme pelkoa, kun ajattelemme sitä. Kuolema vie lähellämme eläneen ihmisen pois. Emme saa enää kuulla hänen ääntään, puhua hänen kanssaan emmekä kohdata hänen katsettaan. Emme voi osoittaa hänelle enää rakkauttamme ja huolenpitoamme. Kuolema katkaisee läheisimmätkin siteet.

Kuoleman edessä ymmärrämme, että meidän tulisi olla valmiita lähtemään. Jumalan sana kehottaa meitä panemaan turvamme ja toivomme Jeesukseen Kristukseen. Hän on sovittanut syntimme omalla kuolemallaan. Jumala on herättänyt hänet kuolleista ja valmistanut meille hänen kauttaan katoamattoman elämän. Jeesus sanoo: »Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin.» (Joh. 11:25.)

TAI

Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet saattamaan teille läheistä ihmistä. Koemme kipeästi, että katoavaisuus on osa meidän elämäämme. Sen tuuli puhaltaa ylitsemme. Te, omaiset, tunnette, kuinka suru on tullut teille todeksi. Olette joutuneet luopumaan rakkaasta ihmisestä. Kuolema on peruuttamaton, ja sen voima on meitä väkevämpi. Mutta

Jumalan valta ulottuu kuolemankin yli. Me rukoilemme hänen läsnäoloaan suruunne ja voimaa tuleviin päiviin ja koko elämään. Hänen apunsa tulee lähelle myös niissä ihmisissä, joiden kanssa saatte jakaa murhettanne ja kaipaustanne.

Kuoleman todellisuus kuvastuu myös Raamatun sanoissa. Niissä verrataan elämäämme unennäköön, virran juoksuun, ruohon ja kukkasen kauneuteen ja haurauteen. Näin piirtyy näkyviin aika, joka on meille annettu ja joka otetaan meiltä pois. Päiviimme ja vuosiimme sisältyvät myös kaikki elämän mahdollisuudet. Jumala on antanut käyttöömmä ajan – ei vain itseämme vaan myös toinen toistamme varten. Ajan arvon elämme todeksi työssä, kodissa, rakkaittemme keskellä ja lähimmäisen palvelemisessa. Ajan ainutkertaisen arvon näemme ikuisuuden taustaa vasten. Me kiitämme Jumalaa kaikesta siitä hyvästä, mitä NN on antanut meille elämällään.

Jokainen meistä kulkee kerran tiensä loppuun. Sanassaan Jumala kehottaa meitä ajattelemaan myös omaa kuolemaamme ja ikuisuutta. Kuoleman hetkeä emme tiedä, useimmiten se yllättää meidät. Mistä me pidämme kiinni, kun inhimilliset tuet katoavat ja meidän on kokonaan luovuttava tästä elämästä? Jumalassa ja hänen armossaan on vahva turva niin elämässä kuin kuolemassa. Vapahtajamme Kristus on kokenut myös ihmisen osan kaikkine kipuineen. Syntiemme sovittajana hän kuoli ristillä meidän jokaisen puolesta. Ylösnousseena hän kukisti kuoleman mahdin. Hän vakuuttaa: »Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin.» Kristuksen seurakunta välittää meille sanomaa tästä rakkaudesta ja armosta. Kun uskomme Jeesukseen ja syntien anteeksiantamiseen, saamme olla turvallisella mielellä. Hän on tie kuoleman varjoista ikuisen valoon.

Meidät saatetaan vuorollamme täältä pois. Kellot soittavat muistoamme, ja hauta ottaa meidät syliinsä. Usko Kristukseen on enemmän kuin me täällä näemme. Ylösnousemuksen toivo avaa näköalan siihen kirkkauteen, jossa ei ole sairautta, kärsimystä eikä kuolemaa. Tätä ylösnousemusta Kristuksen seurakunta odottaa. Kerran toteutuu se toivo, joka ilmaistaan Jobin kirjassa näin: »Minä tiedän, että lunastajani elää. Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.» (Job 19:25.)

VAIHTOEHTO B

Raamattumeditaatio

Kustakin aihepiiristä valitaan yksi tai useampia raamatuntekstejä. Puhe ja raamatunkohtien lukeminen vuorottelevat. Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

Katoavaisuus

E Kuulkaamme Jumalan sanaa elämämme katoavaisuudesta.

Job 14:1–2, 5

Ihminen, naisesta syntynyt,
elää vähän aikaa ja on täynnä levottomuutta.
Kuin kukka hän avautuu ja kuihtuu,
on kohta poissa, kuin varjo.

Ihmisen elämä on laskettu tarkoin,
lasketut ovat sen kuukaudet ja päivät.
Sinä olet pannut hänelle rajan,
jota hän ei voi ylittää.

Saarn. 3:1–8

Kaikella on määrähetskensä,
aikansa joka asialla taivaan alla.
Aika on syntyä
ja aika kuolla,
aika on istuttaa
ja aika repiä maasta,
aika surmata
ja aika parantaa,
aika on purkaa
ja aika rakentaa,
aika itkeä
ja aika nauraa,
aika on valittaa
ja aika tanssia,
aika heitellä kiviä
ja aika ne kerätä,
aika on syleillä
ja aika olla erossa,
aika etsiä
ja aika kadottaa,
aika on säilyttää
ja aika viskata menemään,
aika repäistä rikki
ja aika ommella yhteen,
aika olla vaiti
ja aika puhua,
aika rakastaa
ja aika vihata,
aika on sodalla
ja aikansa rauhalla.

Saarn. 12:7

Tomu palaa maahan, josta se on tullut.
Henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanut.

Jes. 38:12

Kuin paimenen telтта
minun majani puretaan ja viedään pois.

Kuin kutoja minä olen kiertänyt loppuun elämäni kankaan,
ja nyt minut leikataan loimilangoista irti.

Jes. 40:6–8

Ääni sanoo:

– Julista!

Ja minä kysyn:

– Mitä minun pitää julistaa?

– Ihminen on kuin ruoho,
ihmisen kauneus kuin kedon kukka!

Ruoho kuivuu, kukka lakastuu,
kun Herran henkäys koskettaa sitä.

Niin! Ruohoa ovat ihmiset.

Ruoho kuivuu, kukka lakastuu,
mutta meidän Jumalamme sana pysyy iäti.

Hepr. 13:14

Eihän meillä täällä ole pysyvää kaupunkia, vaan me odotamme ikävöiden sitä kaupunkia,
joka tulee.

Valmistautuminen kuolemaan

E Kuulkaamme Jumalan sanaa valmistautumisesta kuolemaan.

Ps. 90:12

Opetä meille, miten lyhyt on aikamme,
että saisimme viisaan sydämen.

Ps. 139:23–24

Tutki minut, Jumala,
katso sydämeeni.
Koettele minua,
katso ajatuksiini.
Katso, olenko vieraalla, väärällä tiellä,
ja ohjaa minut ikiaikojen tielle.

Mark. 13:35–37

Jeesus sanoo:

»Valvokaa siis, sillä te ette tiedä, koska talon herra tulee: illalla vai keskiyöllä,
kukonlaulun aikaan vai aamun jo valjetessa. Hän tulee äkkiarvaamatta – varokaa siis, ettei
hän tapaa teitä nukkumasta. Minkä minä sanon teille, sen sanon kaikille: valvokaa!»

Ilm. 2:10

Kristus sanoo:

»Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle voitonseppeleeksi elämän.»

Ilm. 3:11

Kristus sanoo:

»Minä tulen pian. Pidä kiinni siitä mitä sinulla on, ettei kukaan vie voitonseppelettäsi.»

Kristityn toivo

E Kuulkaamme Jumalan sanaa kristityn toivosta.

Ps. 62:2–3, 6–8

Jumalan edessä mieleni hiljenee,
hän antaa minulle avun.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.
Hiljene, sieluni, Jumalan edessä!
Hän antaa minulle toivon.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.
Jumalassa on pelastukseni ja kunniani.
Hän on luja kallio,
hänessä on turvani.

Ps. 68:21

Jumala on meille pelastuksen Jumala.
Herra, Herra pelastaa kuolemasta.

Ps. 73:23–26

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni näännyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Matt. 6:20–21

Jeesus sanoo:

»Kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen. Siellä ei koi eikä ruoste tee tuhojaan eivätkä varkaat murtaudu sisään ja varasta. Missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi.»

Joh. 6:68–69

Herra, kenen luo me menisimme? Sinulla on ikuisen elämän sanat. Me uskomme ja tiedämme, että sinä olet Jumalan Pyhä.

Room. 6:23

Synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Hepr. 10:19–20

Meillä on siis täysi oikeus astua sisälle kaikkeinpyhimpään, koska Jeesus on uhrannut verensä ja näin avannut meille uuden, elämään vievän tien.

Hepr. 10:35–36

Älkää siis heittäkö pois rohkeuttanne, sillä se palkitaan kerran runsaasti. Kestävyys on teille tarpeen, jotta pystyisitte täyttämään Jumalan tahdon ja siten saisitte omaksenne sen, minkä hän on luvannut.

1. Joh. 4:9–10

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän. Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi.

Ikuinen elämä

E Kuulkaamme Jumalan sanaa ikuisesta elämästä.

Ps. 16:5–11

Herra, sinä olet minun perintöosani,
sinulta saan ruokani ja juomani,
sinun kädessäsi on minun arpani.
Ihana maa on tullut osakseni,
kaunis perintö on minulle annettu.
Minä kiitän Herraa, hän neuvoo minua,
yölläkin kuulen sisimmässäni hänen äänensä.
Minä pysyn aina lähellä Herraa.
Kun hän on oikealla puolellani,
minä en horju.

Minun sydämeni iloitsee, mieleni riemuitsee,
minun ruumiini ei pelkoa tunne.
Sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan,
et anna palvelijasi joutua kuoleman valtaan.
Sinä osoitat minulle elämän tien,
sinun lähelläsi on ehtymätön ilo,
sinun oikealla puolellasi ikuinen onni.

Jes. 65:17–18

Katso, minä luon uuden taivaan
ja uuden maan.
Menneitä ei enää muistella,
ne eivät nouse mieleen.
Ei, vaan te saatte iloita ja riemuita aina ja ikuisesti
siitä, mitä minä luon.

Joh. 3:16–17

Jeesus sanoo:
»Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään,
joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän. Ei Jumala
lähettänyt Poikaansa maailmaan sitä tuomitsemaan, vaan pelastamaan sen.»

Joh. 6:44–47

Jeesus sanoo:
»Ei kukaan voi tulla minun luokseni, ellei Isä, joka minut on lähettänyt, vedä häntä. Sen,
joka tulee, minä herätän viimeisenä päivänä. Profeettojen kirjoituksissa sanotaan: 'Heistä
kaikista tulee Jumalan opetuslapsia.' Jokainen, joka on kuunnellut Isää ja ottanut vastaan
hänen opetuksensa, tulee minun luokseni. Isää tosin ei kukaan ole nähnyt; ainoastaan hän,
joka on tullut Jumalan luota, on nähnyt Isän. Totisesti, totisesti: sillä, joka uskoo, on
ikuinen elämä.»

Room. 14:7–9

Kukaan meistä ei elä itseään varten eikä kukaan kuole itseään varten. Jos elämme, elämme
Herran omina, ja jos kuolemme, kuolemme Herran omina. Elämmepä siis tai kuolemme,
me kuulumme Herralle. Juuri sitä vartenhan Kristus kuoli ja heräsi elämään, että hän olisi
niin kuolleiden kuin elävienkin Herra.

2. Kor. 4:16–18

Sen tähden me emme lannistu. Vaikka ulkonainen ihmisemme murtuukin, niin sisäinen
ihisemme uudistuu päivä päivältä. Tämä hetkellinen ja vähäinen ahdinkomme tuottaa
meille määrättömän suuren, ikuisen kirkkauden. Emmekä me kiinnitä katsettamme
näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön
ikuisesti.

2. Tim. 4:7–8

Olen kilpaillut hyvän kilpailun, olen juossut perille ja säilyttänyt uskoni. Minua odottaa nyt vanhurskauden seppäle, jonka Herra, oikeudenmukainen tuomari, on antava minulle tulemisensa päivänä, eikä vain minulle vaan kaikille, jotka hartaasti odottavat hänen ilmestymistään.

Hepr. 4:9–11

Jumalan kansalla on siis yhä sapattijuhla edessään. Se, joka pääsee levon maahan, saa levätä kaikkien töidensä jälkeen niin kuin Jumalakin työnsä tehtyään. Pyrkikäämme siis kaikkiin voimin tuohon lepoon.

Ilm. 14:13

Minä kuulin taivaasta äänen, joka sanoi: »Kirjoita: Autuaita ne, jotka tästä lähtien kuolevat Herran omina. He ovat autuaita, sanoo Henki. He saavat levätä vaivoistaan, sillä heidän tekonsa seuraavat heitä.»

III Siunaaminen

---

*8. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,
ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhän yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen

ja iankaikkisen elämän.

*9. Siunaussanat

Siunaussanat voidaan lausua haudalla (kohta 16).

P Ylösnouseeseen Jeesukseen Kristukseen uskoen nousemme toimittamaan (toimitamme) NN:n (koko nimi) siunaamisen.

TAI

P Uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan siunaamme NN:n (koko nimi) odottamaan ylösnousemuksen päivää.

Pappi heittää kolme kertaa hiekkaa arkulle (hiekillä voidaan tehdä ristinmerkki) ja sanoo:

NN (etunimet),

maasta sinä olet tullut,

maaksi sinun pitää jälleen tulla.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

NN (etunimet),

maan tomua sinä olet,

maan tomuun sinä palaat.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

NN (etunimet),

Herra antoi,

Herra otti.

Kiitetty olkoon Herran nimi.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

Katoavaisuudessa kylvetään.

Katoamattomuudessa herätetään.

Jeesus Kristus on ylösnousemus ja elämä.

Kuolleena syntynyttä tai pientä lasta siunattaessa.

[NN (etunimet),]

Jumala, Isämme, on sinut luonut.

Saat levätä hänen sylissään.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

11. Rukous

Voidaan käyttää myös hautausmessun rukouksia (kohta 16). Rukous voidaan valmistella myös yhdessä omaisten kanssa.

P/E Rukoilkaamme.

1. Pyhä Jumala. Sinä annoit ainoan Poikasi kärsiä ristinkuoleman meidän puolestamme. Hänen hautaamisellaan sinä pyhitit hautamme leposijaksi. Hänen ylösnousemisellaan sinä kukistit kuoleman ja avasit tien ikuiseen elämään. Sinun käsiisi jätämme poisnukkuneen rakkaamme NN:n.

Herra, meidän oma matkamme on vielä kesken, ja tarvitsemme voimaa moniin tehtäviin. Siksi pyydämme: Auta meitä löytämään elävä yhteys Kristukseen. Poista pelkomme ja syyllisyytemme. Tue ja lohduta meitä surussamme. Rohkaise meitä elämään luottavaisin mielin ja hyvällä omallatunnolla. Auta, ettemme arjen huolten keskellä kadottaisi iankaikkista päämääräämme. Jumala, anna meille pääsiäisen ilo ja ylösnousemuksen toivo. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

2. Kaikkivaltias Jumala, sinä kuoleman voittaja. Olet antanut rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen meidän tähtemme ristiinnaulittavaksi ja herättänyt hänet kuolleista, jotta saisimme ikuisen elämän. Me rukoilemme sinua: Käännä kasvosi meidän puoleemme. Opeta muistamaan, ettei meillä ole täällä pysyvää asuinsijaa. Ole lähellä surevia ja lohduta heitä heidän kaipauksessaan. Auta meitä turvautumaan armoosi ja elämään tahtosi mukaan, niin että kerran saamme kaikkien uskoviesi kanssa nousta iankaikkiseen elämään. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
3. Jumala, Isämme. Lahjoita NN:lle iäinen rauhasi rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden. Anna ikuisen valosi loistaa hänelle. Ole hänelle armollinen ja anna iankaikkinen elämä. Uskollinen Herra ja Vapahtaja, sinä olet lunastanut hänet pyhällä ja kalliilla verelläsi. Vie hänet sisälle Jumalan kirkkauteen ja pyhiesi joukkoon nimesi tähden. Armahda myös meitä ja johdata elämän tiellä, jotta matkamme päättyisi hyvin ja pääsisimme vanhurskaiden ylösnousemukseen. Tätä pyydämme rakkautesi tähden.
4. Laupias Jumala. Sinä olet päästänyt palvelijasi NN:n elämän murheista ja taisteluista. Me kiitämme sinua armosta, jota olet osoittanut hänelle ja meille. Auta meitä käyttämään antamaasi aikaa oikein, niin että olisimme valmiit lähtemään täältä, kun sinä kutsut meitä. Lohduta surevia ja ole heidän turvanaan kärsimyksissä. Anna sen päivän koittaa, jolloin koko luomakunta pääsee katoavaisuuden orjuudesta Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
5. Jumala, sinä olet asettanut elämällemme rajat. Yksin sinä tiedät, mikä on päiviemme määrä. Me kiitämme sinua NN:n elämästä, jonka olet vienyt päätökseen.

Herra, sinä näet, että kaipaus valtaa mielemme. Ole lähellä meitä ja häntä, jonka olet kutsunut pois. Tue askeleitamme surun tiellä. Anna meille luottamus siihen, että saamme sinulta avun ja voiman tuleviin päiviin.

Pyhä Jumala. Rakkautesi on väkevämpi kuin kuolema. Kiitos siitä, että annoit Jeesuksen meille Vapahtajaksi ja syntiemme sovituksiksi. Auta meitä turvautumaan anteeksiantamukseen. Anna meille se rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen. Kiinnitä sydämemme sanaasi ja opasta meitä ikuisen elämän tiellä. Kuule rukouksemme

Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

6.

Paljon kärsinyttä siunattaessa.

Jumala, taivaallinen Isä. Sinä pyyhit pois kyyneleet omiesi silmistä. Sinä tunnet NN:n elämän ja kärsimyksen. Anna hänelle luonasi ikuinen rauha ja lepo. Sinä tunnet nekin kysymykset, jotka ovat jääneet vastausta vaille. Opetä meitä jäämään kaikkine taakkoinemme sinun haltuusi ja kantamaan toistemme kuormia. Johdata meitä sillä tiellä, joka vie sinun luoksesi taivaan kirkkauteen. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

7.

Äkillisesti kuollutta siunattaessa.

Kaikkivaltias Jumala. Olemme edessäsi hämmentyneinä emmekä ymmärrä, mitä on tapahtunut. Sinä tunnet ahdistuksemme ja tiedät, mitä tarvitsemme. Anna Vapahtajamme kärsimisen, kuoleman ja ylösnousemisen olla meidän turvamme, toivomme ja lohdutuksemme. Anna meille voimaa NN:n äkillisen kuoleman edessä. Kiitämme sinua kaikesta siitä hyvästä, jota hänen kauttaan saimme. Me jätämme hänet sinun käsiisi ja rukoilemme: Ole lähellä omaisia heidän surussaan. Anna meidän kohdata toisemme sinun luonasi taivaassa. Kuule meitä rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

8.

Väkivallan uhria siunattaessa.

Laupias Jumala. Sinä näet tuskamme ja murheemme. Ole kanssamme ja hoida kipuamme. Lohduta meitä läsnäolollasi ja anna voimaa elää ja kestää suru. Auta meitä rakkautesi luottaen voittamaan viha ja antamaan anteeksi. Kiitos, että kuulet ja ymmärrät huutomme. Me tahdomme antaa kaiken tuskan, katkeruuden ja kärsimyksen ja koko elämämme sinun käsiisi. Lahjoita NN:lle ikuinen rauha. Anna meille rauhasi ja elämällemme tarkoitus. Kuule meitä rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

9.

Itsemurhan tehnyttä siunattaessa.

Armollinen Jumala. Murheemme syvyydestä me rukoilemme sinua. Ole tuskassamme meitä lähellä. Ainoastaan sinä tunnet NN:n elämän ja kuoleman. Uskomme hänet armosi huomaa. Sinä tiedät, miten raskasta elämä voi olla. Sinä tunnet meidän sisimpämme ja ajatuksemme. Kanna meitä surussamme ja anna meille rauhasi, joka ylittää kaiken ymmärryksen. Me turvaudumme Jeesukseen Kristukseen, Vapahtajaamme.

10.

Kuolleena syntyneitä siunattaessa.

Armollinen Jumala. Me emme ymmärrä, miksi tämä pieni lapsi ei saanut syntyä elävänä keskelleemme. Uskomme kuitenkin, että hän on sinun ja enkeleittesi luona turvassa. Laskemme hänet isälliseen syliisi Jeesuksen lunastustyöhön luottaen. Ole lähellä NN:ää ja NN:ää (**vanhempien nimet**), koko perhettä, isovanhempia ja kaikkia omaisia heidän surussaan. Lohduta heitä, kun kipeät kysymykset valtaavat mielen. Anna voimia tuleviin päiviin. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

11.

Pientä lasta siunattaessa.

Armollinen Jumala. Sinä näet surumme, pettymyksemme ja tyhjyyden tunteemme pienen NN:n arkun äärellä. Ole meidän lähellämme ja varjele sydämemme ja ajatuksemme. Hoida meitä armollasi ja rakkaudellasi. Me kiitämme sinua NN:n elämästä ja kaikesta mitä hän toi meille. Ole luonamme, kun meidän on luovuttava tästä lapsesta. Ota hänet syliisi ja vie hänet taivaan kotiin. Johdata meidät kaikki kerran luoksesi Jeesuksen Kristuksen, rakkaan Poikasi tähden.

12.

Lasta siunattaessa.

Rakas taivaallinen Isä. Murhe täyttää sydämemme NN:n arkun äärellä. Sinä annoit meille hänet, sinä otit hänet pois. Opeta meitä luottamaan sinuun. Kiitos siitä, että saimme pitää lapsen keskellämme hänen lyhyen elinaikansa. Ota hänet turvaan enkeliesi luokse. Ole NN:n ja NN:n (vanhempien nimet), koko perheen, isovanhempien ja kaikkien surevien turvana. Anna heille voimaa kestää kipeä suru. Johdata meitä kaikkia taivaan kotiin Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta.

13.

Nuorta siunattaessa.

Jumala, me emme käsitä, miksi NN:n elämä jäi näin lyhyeksi. Elämän katoavaisuus on pysäyttänyt meidät. Surun keskellä tahdomme luottaa sinuun ja rukoilemme: ole läsnä kaipauksessamme. Me kiitämme sinua kaikesta hyvästä ja kauniista, mitä hänessä saimme. Ole lähellä NN:ää ja NN:ää (vanhempien nimet), koko perhettä, isovanhempia ja kaikkia omaisia sekä ystäviä heidän surussaan. Me ylistämme sinua pyhän kasteen lahjasta, kiitämme armostasi, joka antaa meille turvan ja kantaa yli kuoleman rajan. Tässä toivossa jätämme hänet sinun käsiisi. Me turvaudumme Jeesukseen Kristukseen, joka on ylösnousemus ja elämä.

14.

Vanhusta siunattaessa.

Laupias Jumala. Olet antanut NN:lle pitkän elämän ja kutsunut hänet pois ajan vaivoista. Anna hänelle ikuinen lepo. Me kiitämme sinua kaikesta hyvästä, jota saimme hänen kauttaan. Opeta meitä rakentamaan elämämme sanasi varaan ja etsimään sitä, mikä on hyvää, oikeaa ja kestäväää. Auta meitä turvautumaan armoosi ja elämään tahtosi mukaan, niin että kerran pääsemme luoksesi ja saamme kohdata läheisemme ja sinut taivaan kodissa. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

15.

Vanhusta siunattaessa.

Jumala, Isämme. Sinä annoit NN:lle pitkän elämän. Olet korjannut pois kypsää viljaa. Ota hänet lepoosi. Me kiitämme siitä, että annoit hänelle lahjojasi tätä elämää ja tulevaa varten. Kiitos siitä, että saimme tuntea hänen kanssaan yhteyttä, joka ulottuu sukupolvien yli. Anna meidän oppia siitä, mikä hänen elämässään oli kaunista ja arvokasta. Auta meitä uskossa ja toivossa kulkemaan tietä, joka vie ikuisen rauhaan ja kirkkauteen. Kiitos taivaan kodista, jossa sukupolvet saavat kohdata toisensa. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

12. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

---

13. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

14. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi ja/tai muuta sopivaa musiikkia. Sen aikana hautajaissaatto voi lähteä liikkeelle.

15. Rukous haudalla

Rukous voidaan lausua myös hautaan laskemisen jälkeen.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä. Sinä annoit ainoan Poikasi kärsiä ristinkuoleman meidän puolestamme. Hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme lepopaikaksi. Me rukoilemme: Valmista Pyhällä Hengelläsi sydämemme Poikasi asuinsijaksi, jotta hän pysyisi meissä ja me hänessä. Anna meidän ristin ja vaivan jälkeen päästä rauhaan ja nousta

viimeisenä päivänä ikuiseen elämään. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

2. Rakas taivaallinen Isä. Uskomme NN:n sinun käsiisi. Laskemme hänen ruumiinsa haudan lepoon odottamaan ylösnousemuksen ja uuden luomisen aamua. Vapahtajamme kuoli ja hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme leposijaksi. Sinä herätit hänet kuolleista, kukistit kuoleman ja avasit taivaan uskoville.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme. Sinuun me nostamme katseemme. Armahda meitä ja anna meille elävä toivo. Vie meidät ylösnousemukseen ja ikuiseen elämään. Kuule meitä rakkautesi tähden.

3. Taivaallinen Isä, auta meitä muistamaan, että Poikasi lepäsi haudassa. Anna meidänkin kuoltuamme levätä turvallisesti ja odottaa uutta elämää. Ota meiltä pois pelko ja opeta luottamaan siihen, että Jeesuksen tähden saamme kuoleman ja haudan kautta käydä taivaalliseen valtakuntaasi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

16. Hautaan laskeminen

Arkkua hautaan laskettaessa voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 242:7–9 tai 376:3).

Siunaussanat

Pappi lausuu siunaussanat, mikäli niitä ei ole lausuttu kohdassa 9.

Kun kukkalaitteet on asetettu haudalle, voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 363 tai 377).